

PALKIN TAIVUTUS - VASTAUSLOMAKE

Ryhmä:	Tekijä 1:
Pari:	Tekijä 2:
Päiväys:	Assistentti:

Täytä mittauslomake lyijykynällä. Muista erityisesti virhearviot ja suureiden yksiköt!

4 Esitehtävät

1. Mitä taivutuspalkin neutraalikerroksella tarkoitetaan?
2. Selitä, mikä on jäyhyysmomentti ja johda jäyhyysmomentin lauseke suorakulmaiselle palkille.
3. Työssä mitataan ja piirretään palkin taipuma Δs kuormituksen P funktiona sekä sovitetaan tähän suora ($y = kx + b$). Mikä on yhtälön (11) mukaan tämän suoran kulmakerroin k ? Anna yhtälö k :lle ja ratkaise siitä kimmokerroin E .

4. Määritä kokonaisdifferentiaalilla virhearvio kimmokertoimelle E edellisessä kohdassa saamastasi yhtälöstä. Ota muuttujista huomioon kulmakerroin k , jäyhyysmomentti I_S sekä tukipisteiden etäisyys L . (Vinkki: Tässä tapauksessa suhteellinen virhe on helpompi laskea)

5 Mittaukset

Punnuksen numero	Punnuksen massa (g)
pidike	535,26
1	496,90
2	493,61
3	398,93
4	497,37
5	495,91
6	495,28
7	495,63
8	496,84
9	496,27
10	498,08

Palkin leveys (mm)	Palkin korkeus (mm)
20,043	9,980
20,040	9,995
20,068	9,970
20,045	10,003
20,043	10,020

Tukipisteiden välinen etäisyys: $0,880 \pm 0,001$ yksikkö: m

Hypoteesi: Kummassa asennossa ($\square$ vai $\square$) poikkileikkaukseltaan suorakulmion muotoinen palkki taipuu enemmän? Perustele vastauksesi fysiikan avulla.

Testaus: Testaa tekemäsi hypoteesia ja kirjoita tekemäsi havainnot ja päätelmät vastauslomakkeelle. Jos havaintosi poikkesivat hypoteesista, niin pohdi miksi.

Palkki taipuu selvästi enemmän asennossa $\square$ eli silloin, kun palkin korkeus taivutussuunnassa on pienempi.

Punnus (lisäys)	Lukema (mm)	Punnus (poisto)	Lukema (mm)
pidike	15,130	10	9,720
1	14,530	9	10,400
2	13,935	8	10,980
3	13,360	7	11,575
4	12,770	6	12,135
5	12,180	5	12,750
6	11,600	4	13,340
7	11,010	3	13,915
8	10,430	2	14,490
9	9,800	1	15,055
10	9,210	pidike	15,775

6 Tulosten käsittely

Palkin leveys:	$\pm$	yksikkö:
Palkin korkeus:	$\pm$	yksikkö:

Kuormitus P ( )	Taipuma Δs ( )

Kulmakerroin k :	$\pm$	yksikkö:
Tulos jäyhyysmomentille I_S :	$\pm$	yksikkö:
Jäyhyysmomentin virheen yhtälö ja laskut:		

Tulos kimmokertoimelle:	$\pm$	yksikkö:
Kimmokertoimen virheen yhtälö ja laskut:		

Virhelähde	Osuus kokonaisvirheestä
Jäyhyysmomentti I_s	
- josta palkin leveys	
- josta palkin paksuus	
Tukipisteiden välinen etäisyys L	
Kulmakerroin k	

7 Pohdinnat

1. Selitä yleisellä tasolla, miten kappaleen muoto vaikuttaa sen taipumiseen. Miksi rakentamisessa käytetään paljon ns. I- ja H-palkkeja?

2. Arvioi, mitkä virhelähteet ovat vaikutukseltaan suurimpia käytetyssä mittausjärjestelyssä.

3. Taivutettava palkki on tehty alumiinista. Vertaa saamaasi tulosta kimmokertoimelle kirjallisuuteen. Osuuko kirjallisuusarvo virherajoihin?

8 Itsearviointi

Arvioi panostasi/osallistumisaktiivisuuttasi arvosanoin 0–5.

	Mittaaja:	Mittaaja:
Esitehtävät		
Osallistuminen mittauksiin mittaajana/tulosten kirjaajana tms.		
Tulosten analyysi		
Hypoteesit/pohdinnat		